

FEJÉRMEGYEI NEMZETI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Videken:	
1 hónap	60 f.	1 hónap	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
3 hónap	180 f.	3 hónap	6 K.
6 hónap	360 f.	6 hónap	12 K.

NEMZETI NAPLO

Megjelenik minden hétköznap este 8 órákor.
Szerkesztőség- és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Tél. szám: 206.
Egyes szám: hétköznap 2 f., Vasárnap 4 f.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: Barányay Lajos.

Felelős szerkesztő: Major Mihály.

HIREK A HARCTEREKRŐL. Sikeres csaták északon és délen. A németek csatái.

Lemberg és Lublin.
(Hivatalos jelentés.) A leMBERGI csatában a górecki műut mentén és attól délre harcba vetett haderőinknek sikerült az ellenséget öt napi heves küzdelem után visszaszorítani, 10.000 orosz elfogni. Ez az eredmény azonban nem volt teljesen kihasználható, mivel északi szárnyunkat Ravaruskánál nagy túlerő fenyegeti és ezenkívül újabb orosz erők nyomulnak úgy a Danki hadsereg ellen, mint az ezen hadsereg és a oszatatér közötti területre. Tekintettel az ellenség nagyon jelentékeny túlerőjére, ajánlatos volt három hét óta majdnem szakadatlanul hősiessé harcoló hadseregeinket kedvezőbb terepszakaszban gyülekeztetni és a további hadműveletekre készen tartani. — HüfFer, vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese

Óriás csata Páris körül
Három millió ember harca kétszázötven kilométeres fronton.

(Miniszterelnökség sajtóosztályából.)

A "Tribuna" jelentése szerint Páris körül az operációk múlt vasárnap kezdődtek és azóta 250 kilométeres fronton állandóan folyamatban vannak. Mindkét oldalról közel másfélmillió harcos áll egymással szemben. A német jobbszárny Kluck tábornok vezérlete alatt a Grand Morin völgyében, a Marne-től délre, megerősített állást foglal el. Támaszpontja nyugaton Meaux, keleten Vitry. Bülow tábornok serege Vitrytől északra, Hausen tábornagy serege Reims és Ardenne között áll.

A két francia hadtest Sezanne től és Vitrytől délre áll. Jobbszárnyunk a Verdun—Toul—Epinal vonaira támaszkodik. A főfronton négy hadtest küzd egymással. French tábor-

nok feladata volt Kluck jobbszárnyát, hogy ennek frontja ellen könnyebb legyen a támadás. Kluck észrevette a tervet, meg akarta erősíteni jobbszárnyát, de a párisi csapatok megtámadták, mire a Gauchet és Petit Morin erődökhöz vonult vissza. Az ágyuszó északkelet felé húzódik.

Berlinből érkező hírek szerint a Berliner Tageblatt haditudósítója jelenti, hogy a Páris körüli csaták folyamatban vannak.

A Frankfurter Zeitung jelenti, hogy a harc bezárt komoly. Minden talpalatnyi földet utolsó vércseppig védenek.

A Stampa értesülése szerint Anglia egyelőre nem küld több csapatot Franciaországba. A német csapatok a Pas de Calais départmentban előnyomultak. Az angol haderő Dunkirchben és Calaisban és Boulogneba vonul vissza.

Látcsövet a katonáknak.

Nekünk, akik most itthon maradtunk, kötelességünk mindent megtenni, ami az értünk küzdő katonák harcképességét fokozza. Vannak tárgyak, amelyekből a készlet már elfogyott úgy hogy azokat vétel újján megszerezni fölttte nehéz. Ilyen például a jó távcső, amely tisztjeinknek a harctéren megbécsülhetetlen szolgáltatásokat tesz. A Hadsegélyző Hivatal fölkeri azokat, akik bárminő, de jó látcső birtokában vannak, ha azokat nélkülözhetik, küldjék be a Hadsegélyző Hivatalhoz (Budapest, IV., Váci-utca 38.) A Hadsegélyző Hivatalhoz küldött adományok a postán a portómentesség kedvezményében részeshetnek.

A mi katonáink.

Hivatalos jelentés alapján a tegnapi fővárosi lapok telve voltak a negyedik hadtest dícséretével amire hősi viselke-

désükkel alaposan rá is szolgáltak az északi harctér legutóbbi küzdelmeiben. Ez az elismerés, ez a dícséret bennünket is bizonyos örömmel tölthet el, amennyiben a mi fiaink, a mi katonáink is ebbe a hősiessé viselkedő, babérokat arató negyedik hadtestbe tartoznak. A róluk szóló távirat a következő:

A IV. hadtest érdemei.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A leMBERGI csatában, amelyről HüfFer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese ma reggel 9 óra 15 perckor érkezett jelentésében beszámol, a negyedik hadtestnek is kiváló része volt. Ez a hadtest állandóan győzelmesen nyomul előre 40 ágyut zsákmányolt és 5000 foglyot ejtett.

Itt említjük meg, hogy a mi derék 17-es honvédegyalozserédűnkét kiváló magatartásáért hadiparancsban megdicsérték. Továbbá, hogy Körmeny László 17-es önkéntes egy heves tűzharcban mintán a zászlótartó megsebesült, akként mentette meg az ezred zászlaját, hogy átuszta vele a jéghideg Dnyesztert. Éljenek a mi katonáink!

Legújabb távirat.

Német-francia háború.

(Miniszterelnökség távirata.)

Berlin szept. 14. A nagy vezérkar közli: A nyugati harc szintéren a hadműveletek, amelyekről részleteket nyilvánosságra hozni nem lehet, új csatát eredményeztek, amely kedvezően alakul. Az ellenség által az eszközök válogatása nélkül terjesztett és reánk kedvezőtlen hírek valótlanok.

Visszavert belga kirohanás.

(Miniszterelnökségi távirat.)

Antwerpenből tegnap három hadosztály kirohanást kísérelt meg, amit azonban a németek visszavetettek.

Kelet-Porosországban

a helyzet nagyon jó, az orosz hadsereg szélszórta menekül s eddig 150 ágyut és 30000 sebesületen foglyot veszített.

A francia nagycsata.

(Miniszterelnökség sajtóosztályából.)

Berlin szept. 16. (Nordd. Alg. Z.) az új nagy csata mintegy 120 kilométernyire folyton folyik. A franciák balszárnyán állnak az angol csapatok. A franciák azon feltevése, hogy a németek Páris bántáigánul jobbra hagyják illuzióriussá vált. A csata vonala Párisot északkeletre kezdődik, a Marneig halad és átterjed Vitry helységig, amely a francia front legkeletibb pontja; délkeletről Chalonnarig terjed. A Chalonnartól északra levő Marne vonalat seregeink már állították.

HIREK.

— A közönséghez. Kérjük a jószívű közönséget, hogy élelmszer adományait főleg a vasuti vöröskereszt kirendeltségéhez vigye, mert ott van a legnagyobb szükség. Előfordul ugyanis, hogy a kórházakba túlsok élelmszert visznek, addig az árutazók sok ezer sebesültet nem tudják ellátni. Aki élelmszert visz a vasutra, a vöröskereszt kirendeltségéhez vigye, mert a főbejáratalnál csakis igazolvánnyal lehet kijutni a Perronnra. Az adományokat a szolgálattelvő vöröskeresztes hölgyeknek kell átadni.

— Krasztina Lajos balesete a harctéren. Őszinte részvétellel veszszük a hírt, hogy Krasztina Lajos egykori káplánt, aki mint tábori lelkes hadbavonult, nemes hivatása teljesítése közben az északi harctéren súlyos baleset érte. Tűzerek mellé volt beosztva s két másik tábori pappal kocsin követte csapatát. Az uton a kocsi felborult s a benne ülők oly szerencsétlenül estek ki, hogy az egyik pap nyomban meghalt, Krasztina Lajosnak pedig a jobb lába eltört. A súlyosan megsebesült tábori lelkeszt Csákvárra hozták s ott ápolják.

— Jó szívek. Philip István főgimnáziumi rajztanárral felajánlotta, hogy a háború tartama alatt havonta 10 K-t ad a katonák családjainak segélyezésére. Rosenzweig László ugyanezre a célra 100 K-t adományozott.

SOVEGJARTO vaszouaruhaza, Baratok épülete.

Nagy választék egy es asztalendek, paplanok, finom takarok, szintartó zafirok, törülközők, szonyegek stb.

olcsó szabott árak mellett.

Uj vonal a balatonon: vasárnap 6. év szept. 14. (1902) 1000. sz. polca adományozászatok elbírálása k. p. udvar. vonalok 14. év szept. 14. év az 1005/1005. és 1902/1006. sz. vonalokat forgalmi helyezés. A menetrendek a f. év szept. 14. kiadott menetrend hirdményben találhatók.

— Az áll. főreáliskolában a beíratásokat bevezették: Összesen 458 tanuló vettek fel. Az előadásokat azonban egyelőre nem kezdhették el, mert lényeges átalakításokat kell előbb a városnak eszközölni az árvaoktatás, hogy az a reáliskola céljainak úgy ahogy megfeleljen. A tanuló ifjúságot az iskola igazgatósága a hirdető táblán fogja értesíteni az előadások megkezdéséről; diákok köztjén lapunk is jóelőre közölni fogja a napot.

— A választók névjegyzéke. A városi központi választmány tegnap délelőtti ülésén úgy határozott, hogy a jövő szept. 20. gyűl. közzé teszi a választók névjegyzékének összeállítását két bizottságra biza. Az egyikben ülőöknél a polgármester önkölte mellett: Gerd Jakab, dr. Hirtó Rózsa, Boros Sándor és Flisz Miklós, a másik bizottságban pedig a főjegyző önköltevel Hübner Károly, dr. Cséppentzy Mihály, dr. Kárnik József és Tóth Artúr. A munkákat október 10. ig nyar befejezésre a felszólítások október 25. ig adandók be. Az észrevételeket november 10. ig fogadják el, s a központi választmány határozatait december 10. ig lehet megfellebbezni. A közigazgatási bíróság a panaszokat jövő évi március 20. ig intézi el.

— A bérkezesi szabályrendelet ma délelőtti a jogügyi szakszabály ülésén tárgyalásra kerül.

— A gyűjtők figyelmébe. A polgármester felhívja azokat, akik a katonacsaládok segítészésére gyűjtöttek, hogy a gyűjtés eredményével sűrűn számoljanak le.

— A hamis hírek terjesztői, va lámit azokat, akik veszedelmes nyilatkozatokra ragadtatják magukat, szigorúan megbüntetik. Ily a pénteki nap folyamán bécsi bíróságok elítélték Markovics Rózsa 28 éves szakácsnét hamis nyugalanító hírek terjesztése miatt egy havi elzárásra, Rapó Elekán kereskedősegédet katonai intézkedéseket becsúszó nyilatkozata miatt egy havi elzárásra és Waldinger Vinc. I. bot-tiszogát hasonló vétség miatt hat havi elzárásra.

Grant kapitány gyermekei az Apolló legközelebbi szencziója.

— Akik a bairatáoknál kizsúrtnak a helybeli középiskolából, nem szorulnak ki végleg, ha felvétetik magukat a Székesfehérvári Diák Otthonba, Várkörút 43. A Diák Otthon az évben a rendkívüli viszonyokra való tekintettel leszállította az ellátási díjt. Bővebb felvilágosítást a Diák Otthon vezetősége nyújt.

PIUMEI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARATOK EPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékek utolérhetetelenek! Saját villamos kávényagpörköldet! Telefon 250.

Előadások. A Vöröskereszt rendezte: naponta: novemb. 20. 10. sz. adományok: Mayer november 20. 10.

— A Hábortu címűt. Uránia: kedden, szardán és csütörtökön a budapesti Olympia színházban előadásra, Irtó és felolvassa Király Pál a harctéri felvételek és az eredeti színtér a Bohém szerelem című mozgófényképek a hadvezetőség által jóváhagyva és a kormányhatóság által eddig csakis ezen felvételek vannak engedélyezve. Különösen említésre méltó az oroszok vad menekülése (Krasznikból) a mitszka és a mi honvédeknek rettenetes tusája. Az időközben beérkező események műsorán kívül lesznek bemutatva. A darabban 15 aktuális mozgóképek van.

A legszebb mosókartonok, 40 fillér méterre, divatos mosóedények 40 fillér méterre, a legdivatosabb nyári krepek, szíza fehér és duplaszálú 1 kor. 80 fillér méterre. Urali választék angol ingzelekből már 70 fillértől, méterre: tekete, sötétkék és szürke lüszterek, eponz hal-faragó olcsó árakért. Deutsch Béla Szent Imre utca, barátok épülete átfelében.

Naponta friss vadak Pénteken előpont és balaton sílő legszebb fajgyűjtemények. Gebauer Testvérknél! Telefon 340.

— A KLADOHIVATAL kéri a helybeli és vidéki előfizetőket, hogy az előfizetést minél előbb megújítani sziveskedjenek.

SZÍNHÁZ.

Akik itthonmaradtak. Irtó Hellas Jenő. Mindnyajunknak el kell menni Irtó Hegedűs Gyula és Faragó Jenő Ezeket az aktuális darabokat adták elő szombaton és vasárnap a Székesfehérvárott tartózkodó szerződésnélküli levő színészek, kik a befolyó jövedelem egy részét a hadbavonultak csaiadójaink szűk eszérére fordítják. Az első igen kedves egyfelvonásos életkép egy család aggodását és fohászadását mutatja be a hadbavonultakért. A szép verses darabban igen bájos volt a kis Holly Bözsi, az apukájában bizó, miatta győzelmet remélő és érte imádkozó kis fiú szerepében. Verő Ilona igen szépen szavalt, Holly Kamilla színén jó volt, Alapi pedig nagyapa szerepét fölségesen alakította.

A második darab 5 aktuális képből áll. Harásra dolgozó, de lelkesítő minegyik. Ernyey, Csányi, Hollay, Tekla, Déry, Békés, Kovács, Alapi mind jók voltak. De meg kell dicshatnunk Csányi Pistát szép muzsikájáért és a jó öreg népfelkelőket szuronyrohamukért.

Psylander est az Apollóban Psylandernek a moziszínészek koronázatlan királyának egy legújabb alkítását látnuk tegnap az Apolló vásznán. Psylander a Bohém szerelemben is oly nagy és előnelő, mint többi szerepeiben. A közönség amely mindenkor ételeklődött a nagy dán iránt, ezúttal sem volt hűlen.

kedüencébe... szep... szomban nézte végig az előadást. M. K. színtér a Bohém szerelem meg egy kacagató vigjátékot. Az ezred hőseivel és több humoros képpel!

Szerkesztői üzenet.

Nemzetünk: Sajnos úgy van. Mi már nem egy egyszer megmondtuk erre a véleményünket. De hát köszvényes bajos igazságszóra birmi. Különben még lesz alkalmunk erről írni.

Nagyzerői úttól folyóan gyermekfelvételek a legskizmittebbek készülnek VIRAG műtermében Rákóczi utca 5. Szold. egységes árak. Telefon 334.

APRÓNIRDETÉSEK.

Malom-utca 35. sz házban egy kétszobás utcai lakás november 1-re és két egyszobás lakás esetleg istálló azonnal kiadó. Tudakozódni Zámoly utca 24. sz. a.

Érettsegített mindennemű irodai gyakorlatban jártas hadmentes egyén azonnali befűzésre alkalmas zást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Egy jókarban levő jégazsokrény olcsón eladó. Megtekinthető a vasúti áruváltárban.

Székesfehérvár szab. kir. város
APOLLO
színház

Hétfőn és kedden szept. 14. és 15-én

PSYLANDER ESTÉK.

Bohém szerelem.
(Dráma 3 felvonásban.)

Az ezred hősei.
(Vigjáték 2 felvonásban.)

Baby és B. by, (humoros.)
Észak Jamaica, (tájkép)

SZÉKES FEHÉRVÁR
Emlétkönyv ismeretlen és a...
hogy szeptember 5-én
Szeptember 4. sz.
a. (a Ker. Fog. Szövetkezet áttellenében).
HENTLES ÜZLETET
nyitok.
Főtűrakvésem, hogy elsőrendű árúkkal, szoldi árakkal és előzékeny kiszolgálással ve-vőimnek teljes megelégedését kiénelem.
Szives pártfogást kérve vagyok kiváló útszettel
Kováts Ferenc
hentles.
Zámoly-u. 24.

OLYMPIA
MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ
— BUDA-UT 3 —
Szeptember 15, 16 és 17-én, kedden, szardán és csütörtökön
A HÁBORÚ.
Számos színesen vetített harctéri felvételek és eredeti mozgófényképpel, Irtó és felolvassa: Király Pál.
Kedden, szardán és csütörtökön 2 előadás este 7 és 9 órakor.
Számított ülőhelyek.
Mind a hat előadáshoz jegyekelőre válhatók az Olympia pénztáránál naponta d. u. 4 óráig 16-ig és az előadások alkalmával.

NOFITZER JÁNOS
női- és férfi divátáru raktára
Nádor-utca 5. Telefon 49.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérváron.